

Komunikat Koalicji na Rzecz Biopaliw

Biopaliwa odgrywają ważną rolę w stabilizacji i likwidacji dysparytetu dochodów rolniczych.

10 sierpnia 2016 r. odbyło się kolejne posiedzenie Koalicji Na Rzecz Biopaliw skupiającej organizacje branżowe reprezentujące wszystkie etapy łańcucha wytwórczego biokomponentów w Polsce. W związku z zapowiadaną przez Ministerstwo Energii nowelizacją ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych mającą na celu wdrożenie do prawodawstwa krajowego nowych przepisów europejskich zmieniających ścieżkę dojścia do celu 10% energii odnawialnej w transporcie w 2020 roku, Koalicja Na Rzecz Biopaliw podkreśla pozytywną rolę sektora dla stabilizacji sytuacji w rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich wskazując jednocześnie na konieczność wspierania branży biopaliw odpowiednimi rozwiązaniami prawnymi wobec nowych wyzwań rynkowych i środowiskowych.

„Rozwój upraw rzepaku w Polsce w ciągu ostatniej dekady jest najlepszym przykładem pozytywnego wpływu biopaliw na krajowe rolnictwo. Ponad 100 tysięcy gospodarstw rolnych w kraju uprawia obecnie rzepak, wiele z nich wyspecjalizowało się w wręcz w tej produkcji inwestując w sprzęt i technologię, również wykorzystując do tego środki pomocowe, dlatego tak ważne jest obecnie, aby nie zaprzepaścić złymi rozwiązaniami ustawowymi dotychczasowych osiągnięć” – powiedział Szymon Kuczyński, Wiceprezes Zarządu Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych.

„Polski przemysł olejarski w ok. 2/3 pracuje obecnie na rzecz branży wytwórczej biodiesla, bez której prawdopodobnie zmuszeni byłibyśmy do ograniczenia skali przerobu z uwagi na

dość stabilną sytuację na rynku olejów spożywczych. Podkreślenia wymaga w tym kontekście fakt, że produkcja oleju rzepakowego w Polsce na cele żywnościowe nie stoi więc pod presją konkurencyjną ze strony sektora biokomponentów, która jest tu efektywnym kierunkiem alternatywnego zagospodarowania naszego potencjału przetwórczego, a przed wszystkim krajowego rolnictwa” - wskazał Mariusz Szeliga, Prezes Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju.

„Złe rozwiązania dla biopaliw mogą skutkować redukcją uprawy rzepaku o 2 miliony ton, które zastąpiłaby w takim przypadku uprawa zbóż generując dodatkową podaż 5 mln t ziarna. To z kolei oznacza drastyczny spadek cen i dochodów rolniczych oraz idącą za tym wręcz konieczność ponownego uruchomienia skupu interwencyjnego (dla przypomnienia z ceną referencyjną 101,31 euro, a więc ok. 430 zł po obecnym kursie) i dopłat z budżetu. Taka zmiana oznacza również spadek produkcji polskiego, wysokobiałkowego produktu w postaci śrutu rzepakowej o ponad 1,2 miliona ton pogłębiając uzależnienie produkcji zwierzęcej od importu. Nie możemy też zapominać o jakże ważnej roli rzepaku w płodozmianie, ograniczenie jego uprawy to bowiem droga do szkodliwych z punktu widzenia kultury rolnej monokultur zbożowych” – dodał Szymon Kuczyński.

„Przerabiając rzepak na olej, który trafia następnie do baków w postaci estrów metylowych nie umniejszamy podaży surowców rolnych na cele spożywcze, a wręcz wspomagamy istotnie ten kierunek dzięki towarzyszącej tłoczeniu produkcji pasz tj. śrutu i makuchu. W 2015 roku Członkowie PSPO wyprodukowali ponad 1,4 miliona ton tych cennych pasz wysokobiałkowych, o których nie wolno

Ciąg dalszy na nast. stronie

W numerze:

- Komunikat Koalicji na Rzecz Biopaliwstr. 1 i 2
- Które odmiany rzepaku plonowały najwyżej?str. 3
- Dwa systemy certyfikacji dla biopaliw zatwierdzonestr. 3
- Prognozy produkcji dla rzepaku w Unii Europejskiejstr. 4
- Mniejsze prognozy dla rzepaku w Niemczechstr. 4
- Siewy rzepaku w województwie Lubelskimstr. 5
- Pchelki mogą już atakować młody rzepakstr. 5
- Notowaniastr. 6

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel.: 22 313 07 88
fax.: 22 436 39 66
e-mail: biuro@pspo.com.pl
www.pspo.com.pl

Oil Express:

Redakcja: **Joanna Żuchniewicz**
Zdjęcia: PSPO, MRiRW,
www.freefoto.pl, www.pixabay.com.

Komunikat Koalicji na Rzecz Biopaliw cd.

nam zapominając wobec konsultowanych szeroko obecnie przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi możliwości zwiększenia stopnia samozaopatrzenia Polski w białko paszowe, a przez to ograniczenia naszej zależności od importu” – podkreślił Arkadiusz Burczyński, Wiceprezes Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju.

„Wydaje się, że debatę pt. ‘żywność czy paliwa’ w kontekście produkcji biokomponentów z surowców rolnych należy w sposób jednoznaczny zakończyć, na co wskazują niedawne raporty i właściwie zmiana wcześniej jednoznacznie negatywnych dla branży biopaliw opinii przez niemal wszystkie ośrodki wypowiadające się w tej kwestii od FAO poczynając. W ostatnich latach widzimy jednoznaczną korelację indeksu cen żywności do notowań ropy naftowej, a nawet nieprzychylny nam Międzynarodowy Instytut Badań na Politykę Żywnościową (IFPRI) skonkludował w swoim niedawnym [raporcie](#) zrealizowanym m.in. z Bankiem Światowym, że wpływ biopaliw był na kwestię dostępności żywności był często demonizowany, a ich produkcja pozytywnie wpływa na bezpieczeństwo żywnościowe zarówno w krajach rozwijających się jak i tych o ustabilizowanej sytuacji ekonomicznej. Polski przykład wysokiej podaży pasz rzepakowych dzięki biopaliwom świetnie obrazuje tę sytuację, dlatego tak ważna jest odpowiednia konstrukcja przepisów prawnych przy okazji prac nad nowelizacją ustawy biopaliwowej, tak abyśmy nie wytracili

dotychczasowych sukcesów w tym zakresie – skomentował Adam Stępień, Dyrektor Generalny Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju oraz Krajowej Izby Biopaliw. „Wśród rozwiązań ustawowych w ramach implementacji dyrektywy 2015/1513 zmieniającej dotychczasowe prawo europejskie ustanowione dyrektywą 2009/28/WE, o jakie postuluje Koalicja Na Rzecz Biopaliw, to zapewnienie odpowiedniej roli biopaliw z surowców rolnych czemu służyłoby ustanowienie w Polsce do 2020 roku Narodowych Celów Wskaźnikowych na poziomie 7% tj. w maksymalnym zakresie przewidzianym dla tej części rynku paliw odnawialnych. Innych produkowanych na skalę przemysłową właściwie w całej Europie nie mamy jeśli wyłączymy biodiesel z olejów posmażalnicznych, wobec których byłibyśmy szczególnie ostrożni z uwagi na potencjał możliwych oszustw” – powiedział Zygmunt Gzyra, Prezes Krajowej Izby Biopaliw.

„Wobec nierównej konkurencji polskich producentów z podmiotami z innych państw Unii Europejskiej, które to wybudowały swoje fabryki w większości z dotacji wspólnotowych oraz krajowych środków publicznych z niepokojem obserwujemy, że Rząd RP w dalszym ciągu nie widzi żadnej możliwości uwzględnienia wsparcia finansowego budowy lub modernizacji funkcjonujących już w Polsce fabryk biokomponentów, mimo zawartych w tym względzie porozumień oraz ich dużego znaczenia dla rozwoju

polskiego rolnictwa, sektora przetwórstwa rolno-spożywczego i jego zdolności eksportowych oraz istotnej roli w zwiększeniu bezpieczeństwa energetycznego i paliwowego” – powiedział Andrzej Voigt, Członek Krajowej Izby Biopaliw „Konstruując nowe przepisy należy w naszej opinii zwrócić szczególną uwagę nie tylko na sam fakt konieczności dojścia do celu w postaci 10% paliw odnawialnych w transporcie w 2020 roku, bo taki obowiązek został postawiony przed wszystkimi państwami członkowskimi UE, ale sposobu osiągnięcia tego pułapu tj. maksymalnie wykorzystując swój potencjał gospodarczy i surowcowy.

W tym kontekście produkowane dotychczas w Polsce biopaliwa z rzepaku czy kukurydzy sprawdziły się, dlatego warto kontynuować ten trend, bo dzięki temu chronimy środowisko, ograniczamy import ropy, a jednocześnie pobudzamy własną gospodarkę” – podsumował Adam Stępień.

Koalicja Na Rzecz Biopaliw jest platformą organizacji branżowych inicjującą działania w imieniu i na rzecz krajowego łańcucha wytwórczego biokomponentów i biopaliw ciekłych współtworzoną obecnie przez Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaków i Roślin Białkowych, Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju, Krajową Izbę Biopaliw, Związek Gorzelników Polskich oraz Krajową Radę Górnictwa i Produkcji Biopaliw.

Źródło: PSPO za Koalicją na Rzecz Biopaliw

KOALICJA na rzecz BIOPALIW

Które odmiany rzepaku plonowały najwyżej?

COBORU podało wstępne wyniki plonowania odmian rzepaku w doświadczeniach porejestrowych. Według tych badań rzepak ozimy plonował najslabiej od trzech lat. W porównaniu do ubiegłego sezonu ustalony przez COBORU wzorzec (średni plon z wybranych odmian populacyjnych) plonował prawie o 1 tonę niżej i o 1,5 tony słabiej niż plon wzorca uzyskanego w 2014 roku. Sezon 2015/2016 nie był sprzyjający dla ozimin. Problemy z rzepakiem pojawiły się już jesienią. Najpierw susza jesienna, która w wielu regionach ograniczała prawidłowy wzrost i rozwój roślin. Następnie atak śmietki kapuścianej uszkadzającej korzenie rzepaku oraz styczniowe silne mrozy powodujące ogromne szkody w przezimowaniu roślin. Wiosna również nie była dla rzepaku łaskawa. Przedłużająca się susza źle wpływała na regenerację roślin po zimie czy na wytworzenie wielu produktywnych rozgałęzień bocznych. Wszystkie te czynniki ostatecznie wpłynęły na plony rzepaku, które niestety w tym sezonie były dużo niższe niż w latach poprzednich.

Jak sypał zatem rzepak w 2016 r? Dotychczas na łamach farmer.pl przytaczaliśmy wiele sygnałów

pochodzących z pól produkcyjnych należących do rolników indywidualnych. Zazwyczaj słyszało się o plonach rzędu 2-2,5t/ha, rzadziej o tych ponad 3t/ha, dochodziły do nas także informacje o słabych plantacjach, plonujący na poziomie 1-1,5 t/ha. Tendencje słabszych plonów potwierdzają także wyniki uzyskane z doświadczeń COBORU wykonanych w ramach programu Porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego (PDO). Dane o plonach rzepaku pochodzą z 19 doświadczeń rozlokowanych w całym kraju i dotyczą ponad 100 odmian. Niestety siedem z doświadczeń zdyskwalifikowano w okresie wegetacji (złe przezimowanie, gradobicie), a dwa doświadczenia – po zbiorze. Plon nasion obliczono przy wilgotności 9 proc. Badania prowadzono stosując przeciętny poziom agrotechniki, przy ograniczonym stosowaniu fungicydów i regulatorów wzrostu. W tym sezonie uzyskano najniższy od trzech lat plon wzorca. Ustalony wzorzec (w 2016 r. stanowi go średni plon z 13 wybranych odmian populacyjnych badanych w doświadczeniach PDO) plonował w tym roku na poziomie 35,6 dt/ha, wobec 45,0 dt/ha w 2015 r. oraz 52,6dt/ha w 2014 r.

Wśród odmian mieszańcowych najwyższe plony dały takie odmiany jak:

- Kuga – 130 proc. wzorca,
- Alexander (CCA) – 125 proc. wzorca,
- ES Imperio – 124 proc. wzorca,
- Taifun – 123 proc. wzorca,
- Atora – 123 proc. wzorca,
- Mercedes – 123 proc. wzorca,
- Alvaro KWS – 123 proc. wzorca,
- Atenzo (CCA) – 121 proc. wzorca,
- Anderson – 121 proc. wzorca,
- DK Expiro – 121 proc. wzorca
- DK Extract – 121 proc. wzorca,
- DK Exquisite – 120 proc. wzorca,
- DK Exstorm – 120 proc. wzorca,
- ES Cesario – 120 proc. wzorca.

Wśród odmian populacyjnych z kolei najwyższej plonowały:

- SY Rokas - 111 proc. wzorca,
- SY Ilona - 110 proc. wzorca,
- Adriana - 109 proc. wzorca,
- Sherlock - 106 proc. wzorca,
- ES Valegro - 106 proc. wzorca,
- Lohana - 105 proc. wzorca,
- Birdy - 103 proc. wzorca,
- Quartz - 103 proc. wzorca,
- Marcelo - 102 proc. wzorca.

Źródło: PSPO za Farmer.pl

Dwa systemy certyfikacji dla biopaliw zatwierdzone

Komisja Europejska decyzją wykonawczą z dnia 9 sierpnia 2016 roku UE/1361/2016 (L115/33) zatwierdziła system „International Sustainability and Carbon Certification”, w odniesieniu do spełniania kryteriów zrównoważonego rozwoju, zgodnie z dyrektywami PE i Rady WE/70/98 oraz WE/28/2009

(szczegóły w rozporządzeniu). Rozporządzenie weszło w życie 11 sierpnia br. i obowiązuje 5 lat.

Komisja Europejska decyzją wykonawczą z dnia 9 sierpnia 2016 roku UE/1362/2016 (L115/35) zatwierdziła także program „Roundtable on Sustainable Biomaterials EU RED”

w odniesieniu do wykazania kryteriów zrównoważonego rozwoju zgodnie z dyrektywami PE i Rady WE/70/98 oraz WE/28/2009 (szczegóły w rozporządzeniu). Rozporządzenie weszło w życie 11 sierpnia br. i obowiązuje 5 lat.

Źródło: PSPO za Fammu Fapa

Prognozy produkcji dla rzepaku w UE

Zbiory rzepaku w UE w br. przewidywane są na 20,5 mln ton, co oznacza 8% spadek o około 1,8 mln ton poniżej poziomu z 2015 roku (22,3 mln ton) oraz poniżej sprzed trzech lat (sezon 2013/14). Oznacza to spadek prognoz z końca lipca br. o 0,4 mln ton. W sezonie 2015/16 podaż rzepaku w UE28 zmniejszy się o około 5% do 25,4 mln ton. Spadek produkcji wobec poprzedniego roku marketingowego dotyczy największych producentów w Unii (poza Rumunią, Bułgarią, Węgrami oraz Rep. Czech). W Niemczech obecnie ocenia się zbiory na 4,7 mln ton (-4,5%). We Francji na poziomie 4,7 mln ton (-12%). Zapowiada się

duży spadek zbiorów w Wielkiej Brytanii (-21%) do 2 mln ton. Również w Polsce zbiory będą znacznie niższe niż wstępnie przewidywano i OW prognozuje około 2,25 mln ton. Wobec prognoz z końca lipca br. na skutek permanentnych deszczów oraz niedoborów słońca plony uległy zmniejszeniu głównie we Francji, Niemczech i Polsce. W poprzednim sezonie 2015/16 redukcja produkcji spowodowała wzrost importu. W obecnym zapowiada się 5% wzrost przywozu rzepaku z poza UE do 3,6 mln ton. Pod wpływem spadku zbiorów na Ukrainie (z 1,9 do 1,6 mln ton) import z tego kraju do UE zmniejszy się o 24% do około 0,9 mln

ton, natomiast z Australii powinien się zwiększyć o 15% do 2 mln ton. W sezonie 2016/17 mniejsza podaż powinna przynieść 4% spadek przerobu do 23,4 mln ton. Zapasy rzepaku w poprzednim sezonie 2015/16 wzrosły z 0,9 mln ton do średnio wysokiego poziomu około 1,2 mln ton pod koniec czerwca br. Nowy sezon 2016/17 powinien przynieść zużywanie zapasów do poziomu 0,9 mln ton (-27%). Należy odnotować, że wieści o mniejszych niż wcześniej oczekiwano plonach powodowały ostatnio umocnienie cen rzepaku oraz olejów roślinnych.

Źródło: PSPO za Fammu Fapa

Bilans rzepaku UE (mln ton)

	13/14	14/15	15/16	16/17p	zmiana w %
zapasy początkowe	1,01	0,88	0,94	1,24	31,9
Produkcja w tym:	21,24	24,31	22,30	20,53	-7,9
<i>Niemcy</i>	5,78	6,07	4,92	4,70	-4,5
<i>Francja</i>	4,37	5,52	5,31	4,65	-12,4
<i>Polska</i>	2,90	3,28	3,10	2,25	-27,4
<i>Wielka Brytania</i>	2,13	2,46	2,54	2,00	-21,3
<i>Rumunia</i>	0,66	1,36	1,09	1,42	30,3
<i>Czechy</i>	1,44	1,54	1,26	1,40	11,1
<i>Węgry</i>	0,54	0,70	0,58	0,78	34,5
Import * z	3,66	2,57	3,42	3,60	5,3
<i>Ukrainy</i>	1,77	1,26	1,12	0,85	-24,1
<i>Kanada</i>	0,07	0,13	0,44	0,60	36,4
<i>Australia</i>	1,46	1,08	1,74	2,00	14,9
PODAŻ	25,91	27,76	26,66	25,37	-4,8
Eksport *	0,29	0,59	0,35	0,29	-17,1
Przerób	23,99	25,34	24,27	23,40	-3,6
inne użycie	0,75	0,89	0,80	0,78	-2,5
POPYT	25,03	26,82	25,42	24,47	-3,7
zapasy końcowe	0,88	0,94	1,24	0,90	-27,4

Źródło: Oil World, p- prognoza, * poza handlem wewnątrz UE; sezon od VII do VI
sezon od lipca do czerwca

Mniejsze prognozy dla rzepaku w Niemczech

W Niemczech Stowarzyszenia Spółdzielców - DRV przewiduje spadek zbiorów rzepaku o 11% do 4,46 mln ton wobec średniej z ostatnich pięciu lat: 5,4 mln ton (miesiąc wcześniej prognozowano

4,94 mln ton). Latem rzepak ucierpiał u zachodniego sąsiada z powodu chorób grzybowych wynikłych z długotrwałych deszczów.

Dla pszenicy DRV prognozuje również spadek produkcji pszenicy do 24,2 mln

ton wobec 26,2 mln ton rok wcześniej oraz średniej z ostatnich pięciu lat na poziomie 25 mln ton (miesiąc wcześniej zakładano 25,4 mln ton).

Źródło: PSPO za Fammu Fapa na podst. Reuters

Siewy rzepaku w województwie Lubelskim

Optymalny termin siewu rzepaku ozimego dla województwa lubelskiego przypada na 10-15 sierpnia. Jednak długie i ciepłe jesienie w ostatnich latach nie skłaniały rolników do pośpiechu, a nawet pojawiało się ryzyko nadmiernego wyrośnięcia roślin. Na chwilę obecną warunki do siewu i wschodów dla rzepaku ozimego na Zamojszczyźnie należy ocenić jako dobre. Co prawda w związku z niską sumą opadów w ostatnich miesiącach lokalnie, pojawiły się obawy przed powtórką scenariusza z poprzedniego sezonu, gdy nasiona były wysiewane w przesuszoną glebę, pojawiły się problemy ze wschodami i uzyskaniem dostatecznej obsady roślin. Na szczęście 10 sierpnia wystąpił pierwszy od niemal miesiąca intensywny opad deszczu, deszczomierz w Brodżicy wskazał 22 mm. Również w ostatnich dniach lokalnie przechodzą przelotne, zwykle burzowe opady.

Nie mając gwarancji długotrwałego utrzymania wilgoci w glebie rozpoczęto siew rzepaku ozimego, gdy tylko było to możliwe, czyli wieczorem 11 sierpnia. Na dzień dzisiejszy obsiane jest już 2/3 zaplanowanego arealu. Wysiane są już odmiany Acapulco, Visby i Ricky, a także częściowo Bellavue. Na dokończeniu siewu tej ostatniej, oraz zasianie odmiany Lohana czas przyjdzie po długim weekendzie sierpniowym.

Przy odmianach hybrydowych obsada nasion wyniosła pomiędzy 45 a 50 nasion na m², oraz 55 do 60 dla odmian populacyjnych. Bezpośrednio po siewie wykonuję zabieg herbicydowy preparatami Butisan Star 416 SC (metazachlor + chinomerak) w dawce 2,5 l/ha oraz Kalif 480 EC (chlomazon) w dawce 0,2 l/ha.

Niektórzy rolnicy zadają sobie pytanie, w jakiej technologii wysiać w tym roku rzepak.

O ile z całej Polski docierają do nas informacje o wręcz nadmiarze opadów utrudniających dokończenie żniw, o tyle w rejonie Hrubieszowa balansujemy na granicy suszy. Po ostatnich opadach przemoczona jest wierzchnia warstwa gleby, natomiast w głębszych jej warstwach wody jest znacznie mniej. Stąd w głowach wielu rolników pojawia się pytanie o zasadność orki, skutkiem której będzie wydobywanie na wierzch suchszej gleby, bez gwarancji opadów deszczu w najbliższych dniach. W swoim gospodarstwie rzepaku uprawiam w technologii uproszczonej, z której wyeliminowana została orka. Ściemisko zrywane jest kultywatorem podorywkowym, i w tak wstępnie wymieszanej glebie wjeżdżam zestawem uprawowo-siewnym złożonym z brony wirnikowej, wału oponowego i siewnika talerzowego.

Źródło: PSPO za Farmer.pl

Pchełki mogą już atakować młody rzepak

Zasiany w połowie sierpnia rzepak wschodzi. Niezaprawiony insektycydami, jest narażony na atak szkodników. Należy zacząć sukcesywną lustrację plantacji. W obserwacji nalotów owadów pomocne mogą okazać się żółte naczynia. Na świeżo założonej plantacji rzepaku zazwyczaj jako pierwsze pojawiają się pchełki ziemne. Ich obecność najlepiej stwierdzić wystawiając na polu rzepaku żółte naczynia. Naczynie powinno być napełnione wodą np. z kroplą płynu do mycia naczyń, który zmniejszy napięcie powierzchniowe cieczy. Pojemniki powinno się rozstawić około 20 m w głąb, licząc od brzegu pola. W zależności od gatunku w żółtych naczyniach możemy wyłapać pchełkę czarną, czarnoną, falistosmugą czy smużkową.

W każdym przypadku szkodliwe są chrząszcze, które wgryzają w liścieniach oraz młodych liściach małe okrągłe otwory. Im młodszy rzepak tym jest bardziej wrażliwy na żerowanie tych szkodników. Pchełki masowo pojawiają się we wrześniu i październiku. Dlatego największe szkody wyrządzają na plantacjach z opóźnionych siewów. Wskazaniem do oprysku jest stwierdzenie 1 chrząszcza pchełki ziemnej na 1 mb rzędu. Pchełka rzepakowa na plantacji rzepaku pojawia się nieco później. W przypadku tego gatunku szkodliwe są głównie larwy, które wgryzają się do nerwów liści i kontynuują swój żer w kierunku ogonka liściowego oraz szyjki korzeniowej. Przy masowym pojawie mogą powodować zamieranie całych roślin.

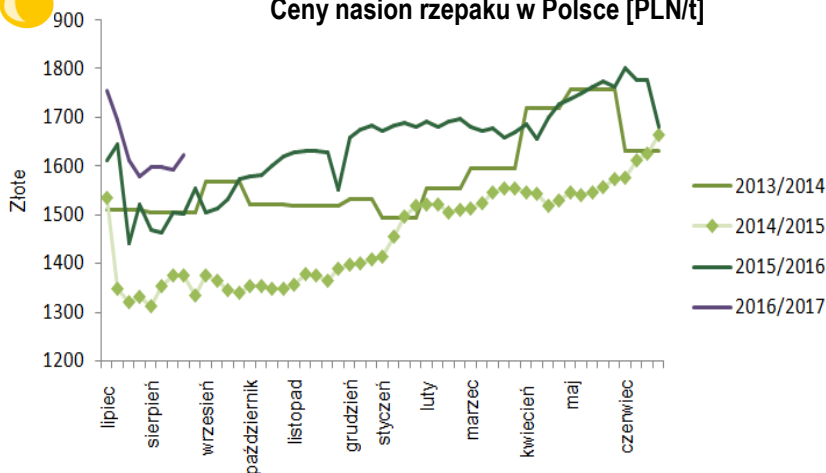
Zwalcza się chrząszcze, i nie wolno dopuścić do złożenia przez nie jaj i wylęgu larw. Dla pchełki rzepakowej progiem ekonomicznej szkodliwości są 3 chrząszcze na 1 mb rzędu.

Niestety do zwalczania pchełek mamy zarejestrowanych tylko kilka możliwości. Większość z nich opartych jest na deltametrynie: Decis 2,5 EC, Decis Mega 50 EW, Delta 50 EW, Khoisan 25 EC, Patriot 100 EC. Dostępny jest jeszcze Sparviero, który zawiera lambda-cyhalotryne.

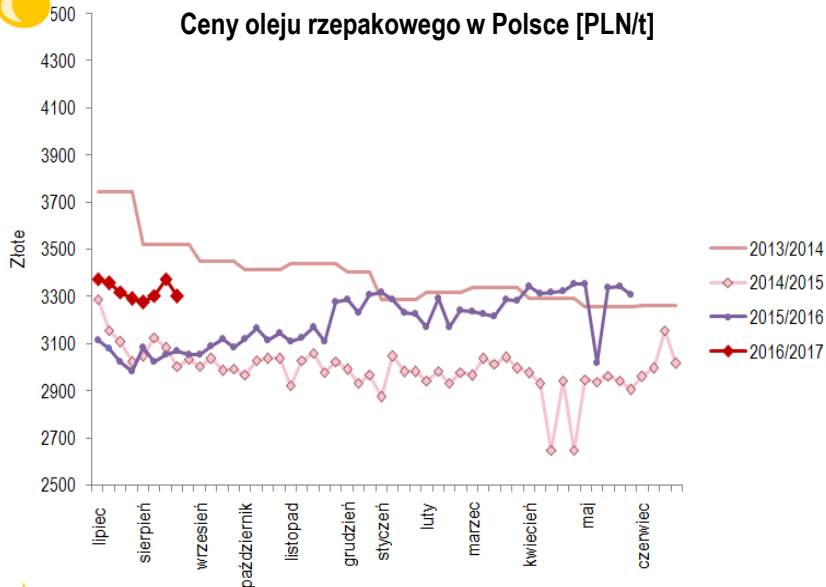
Związki te należą do pyretroidów. Warto zatem pamiętać, że najlepiej związki te radzą sobie ze zwalczaniem szkodników podczas, gdy temperatura powietrza jest niższa niż 20°C. Czasem zdarza się, że przy wrześniowych opryskach musimy na to zwrócić uwagę.

Źródło: PSPO za Farmer.pl

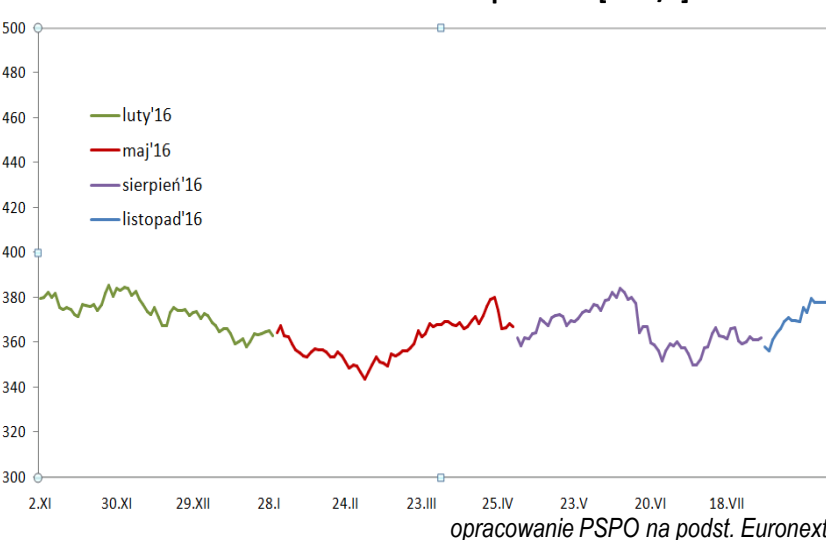
Ceny nasion rzepaku w Polsce [PLN/t]

Ceny oleju rzepakowego w Polsce [PLN/t]

Notowania MATIF na rzepak FOB [EUR/t]

opracowanie PSPO na podst. Euronext

**Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce
15.VIII–21.VIII.2016**

Wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana roczna [%]
Nasiona rzepaku	1624	8,1
Olej rafinowany	3300	10,6
Śruta	846	-8,5
Makuch	895	-8,8

Polski handel zagraniczny

Wg MRiRW [t]

Nasiona rzepaku	I-VI 2015	I-VI 2016
Eksport	184 848	91 941
Import	107 985	100 828
Olej rzepakowy	I-VI 2015	I-VI 2016
Eksport	284 257	347 316
Import	51 688	79 429

Notowania MATIF na rzepak (FOB)

z dn 29.VIII. 2016

Wg Euronext

Dostawa	Cena [Euro/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Listopad'16	371,50	4,3395	1612,12
Luty'17	371,25		1611,04
Maj'17	369		1601,28
Sierpień'17	355,75		1543,78

Notowania różne

Wg FAMMU/FAPA, Orlen

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF sierpień/wrzesień Hamburg 18.VIII	[USD/t]	427
Olej rzep. sur. FOB wrzesień/październik Rotterdam 22.VIII	[EUR/t]	738
BIO 100 PKN Orlen 30 VIII	[PLN/m ³] netto	3280
BIO ON PKN Orlen 30 VIII	[PLN/m ³] Netto	3378